

Fjernlånskonferencen, Hindsgavl 2007

Af Henrik Elkær Jensen og Dynke Jeppesen

En Fjernlånskonference lød fra første færd interessant. Ikke mindst fordi vort kendskab til området var temmelig begrænset, da vi udelukkende havde beskæftiget os med området på Bacheloruddannelsens 1. Semester. Interurbanlån var den term, vi i første omgang kom på og siden fulgte yderligere et par termer (heldigvis), men indrømmet så var fjernlånsområdet noget diffust for os, som studerende.

Henrik Elkær Jensen
4. sem. Studerende, DB
henrikelkaer@gmail.com

Dynke Lisa Knøchel Jeppesen
4. sem. Studerende, DB
dynkedyne@hotmail.com

Nysgerrige og videbegærlige tog vi derfor af sted til Hindsgavl Slot, og i de følgende 2 dage blev vores latente viden genopfrisket. Desuden blev ny viden omkring automatisering af fjernlån, kassation, digitalisering og de seneste trends fra den anden side af Atlanten tilføjet. Vi tog fra fjernlånskonferencen med kendskab til en kommende arbejdsfunktion, som vi sandsynligvis skal varetage om et par år, og det er selsagt en positiv ting. De nydelige rammer hvori konferencen blev afholdt, samt interessen fra vores kommende kolleger mht. vores uddannelsesforløb, bevirkede yderligere, at vi som studerende følte os taget godt imod som konferencedeltagere, såvel som kommende kolleger.

Samtlige af fjernlånskonferencens oplægs- holdere var engagerede og gode til at formidle viden til forsamlingen om netop deres område. Herunder er et udsnit af, hvad der - set fra en studerendes synsvinkel, var interessant at opnå kendskab til.

Lisbet Elkærs oplæg om Automatisk Fjernlån af bibliotek.dk bestillinger var interessant, idet der blev sat fokus på erfaringer fra et pilotprojekt udført i Herning Centralbiblioteks regi. Her kom det bl.a. frem, at det primære formål med automatiseringen af fjernlån (hurtigere levering til låneren), var blevet opfyldt. Dog understregede Lisbet Elkær, at alt ikke bare ”kørte på

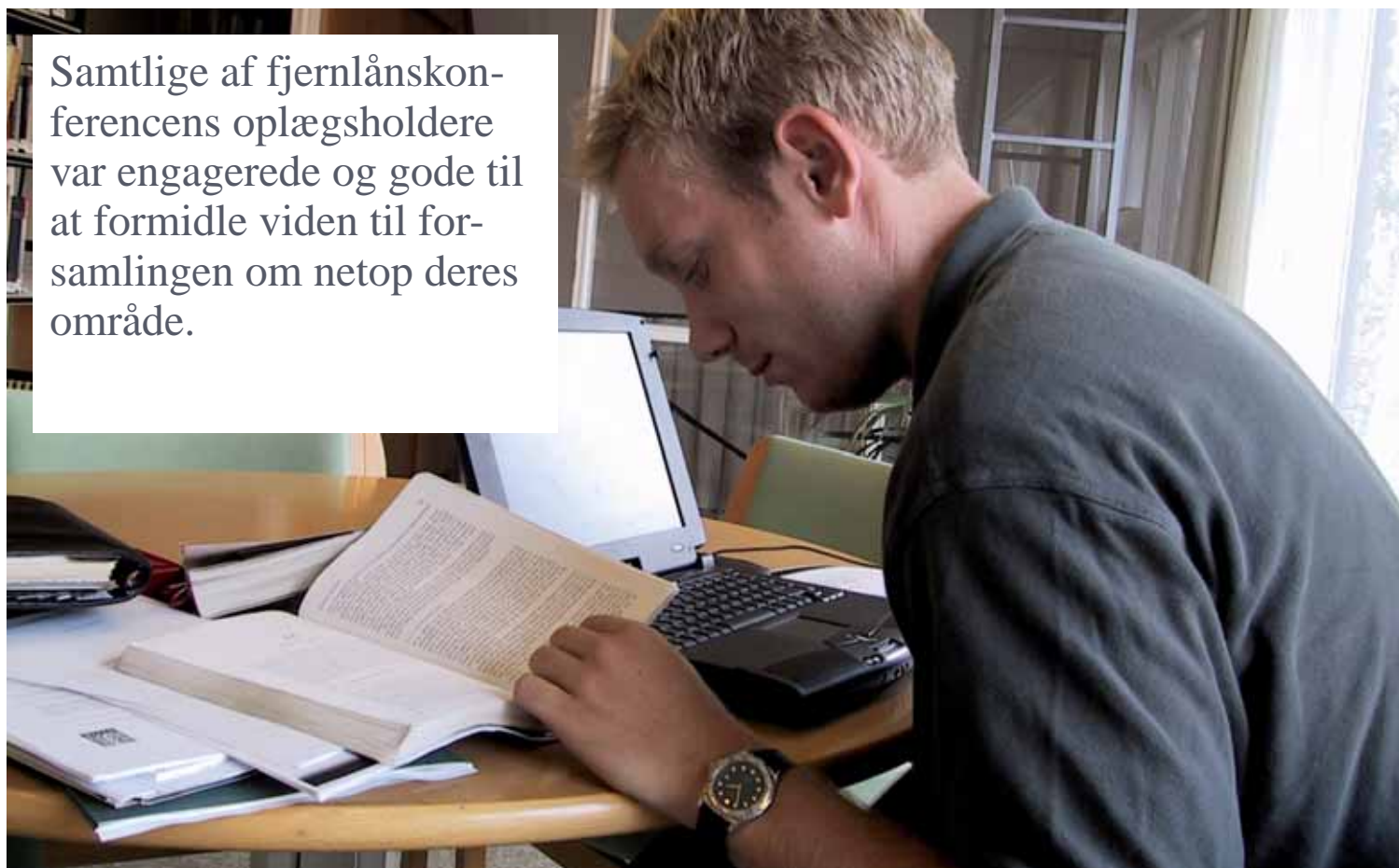
skinner”, idet fejl i katalogiseringen såsom dobbeltposter, tidsskriftsartikler der figurerede som monografier etc. ofte lagde hindringer i vejen for den automatiske behandling af fjernlånsbestillingerne. Som studerende var det spændende at høre om erfaringerne fra pilotprojektet, da vi dermed fik indblik i, hvordan det rent teknisk forløber, efter at låneren har afgivet en bestilling via bibliotek.dk.

Lene Stampe fra Roskilde Universitetsbibliotek fortalte om stedets kassationspolitik. Kontrasten til det foregående oplæg ved Niels Ole Pors, der havde inddraget diverse fjernlånsstatistikker og matematiske formler, var slående. Lene Stampes oplæg omhandlede bl.a. de følelser, der kunne være involveret i en kassationsproces. Med en humoristisk undertone klargjorde hun, at den bibliotekar, der havde stået for indkøbet af de mulige kassationsemner, ikke burde stå for selve kassationen. I øvrigt fremhævede hun, at der i RUC's kassationsproces indgik overvejelser omkring de forsknings-, undervisnings- og aktualitetsmæssige hensyn, der skal tages, såvel i forhold til nutidige som fremtidige lånere. Afslutningsvis blev RUC's kassationsproces i forhold til tidsskrifter nævnt, og ifølge Lene Stampe blev tidsskrifter i fysisk form, som var tilgængelige online, kasseret. I relation til den online tilgængelighed udtrykte Lene Stampe ønske om, at

der fremover kunne oprettes et arkivsamarbejde bibliotekerne imellem, således at dobbeltbetaling af tidsskriftslicenser kunne undgås. Det var lærerigt som studerende at overvære dette foredrag, i og med vi fik kendskab til kassationsområdet set ud fra en mere praktisk vinkel. Derudover viste det sig, at læren fra biblioteksskolen omkring bibliotekernes overgang fra fysisk til elektronisk baserede tidsskrifter holdt stik.

Eva Føns Jørgensens (Statsbiblioteket) indlæg omhandlede digitalisering med fokus på kulturarven. For eksempel huser Statsbiblioteket ”Statens Mediesamling” bestående af lydoptagelser, TV og radio udsendelser samt reklamefilm. Eva Føns Jørgensen fortalte om forskellige problematikker og overvejelser knyttet til digitalisering. For det første er det naturligvis ikke muligt at digitalisere alt. Hvilke selektionskriterier skal der i så fald vælges ud fra? Hvilke bevarings- hensyn og formidlingshensyn skal der tages? Og hvilke brugergrupper er interesserede i hvilken type materiale? Eva Føns Jørgensen kom desuden ind på digitaliseringsstrategier i andre lande, blandt andet Holland, der har sat 1,3 mia. kr. af til digitalisering af fotos og AV-materiale! Selvom Danmark ikke kan være med i den finansielle størrelsesorden, var det spændende at høre om de initiativer, der foregår her samt om de praksisser, der findes i forbindelse med udlån

Samtlige af fjernlånskonferencens oplægsholdere var engagerede og gode til at formidle viden til forsamlingen om netop deres område.

og adgang til anderledes typer af materialer. Som det er i dag, er det for eksempel ikke muligt at få adgang via folkebibliotekerne. Alt i alt var det således sjovt også at få en mere ABM orienteret vinkel på emnet.

Poul Erlandsen fortalte om såkaldt internationale trends på området, blandt andet på baggrund af sit medlemskab af forskellige komitéer som *"Rethinking Resource Sharing Executive Committee"* og *"American Libraries Association's Rethinking Resource Sharing Policies steering Committee"*. Den overordnede tendens er, at man i dag er meget optaget af, hvordan man kan optimere service til brugeren. Poul Erlandsen udpegede to "megatrends", hvoraf den ene handlede om, at et dokument skal kunne leveres direkte til brugeren, elektronisk eller fysisk. Den anden handlede om, at man i højere grad vil forsøge at integrere de forskellige services, der udbydes. Ved begge aspekter kan man med fordel lade sig inspirere af andre typer af internet-baserede services, for eksempel videoudlejning,

hvor filmene bliver sendt til låner med posten. Eller online boghandler som amazon.com eller Barnes & Nobles (www.bn.com). Poul Erlandsen pointerede i den forbindelse vigtigheden af, at biblioteksydelserne befinder sig dér, hvor brugeren er, hvilket i dag i høj grad vil sige på Internettet. Han refererede desuden til en rapport *"Perceptions of libraries and information resources"*¹ udarbejdet af OCLC, som omhandler brugernes opfattelse af biblioteker og bibliotekspersonale. Blandt andet kom han ind på den store forskel, rapporten viser, imellem folks brug af og kendskab til søgemaskiner på nettet i forhold til bibliotekswebsider. Med Google som den altdominerende. Af eksempler på gode bibliotekswebsider henviste Poul Erlandsen til forskellige amerikanske universitetsbiblioteker, såsom University of Chicago Libraries. Som en afsluttende opfordring til alle indenfor feltet leverede Poul Erlandsen denne punch line: "Throw off your policies and expose your collections!"

For os var det et spændende og energisk indlæg, netop på grund af den vægt Poul Erlandsen

lagde på brugeren, synlighed, vision og nytænkning indenfor fjernlån og biblioteksarbejde i det hele taget. Noget vi helt sikkert vil tage med os videre i uddannelsen!

Det var et stort privilegium som studerende at få lov til at få et indblik i den praksisverden omkring bibliotekssamarbejde og fjernlån, der var repræsenteret på konferencen på Hindsgavl. Folk var utrolig imødekommende og villige til at indvi os i fjernlånsproblematikkernes glæder og sorger, når vi ind imellem lignede store spørgsmålstejn. Det var overraskende, at et tema som "fjernlån", der for os virkede ret specifikt, faktisk også kan bredes ud og handle om for eksempel kassationspolitik, kulturarv og formidling, standardisering af systemer og generelle udviklingstrends.

Vi håber, traditionen med at invitere studerende til konferencer kan fortsætte og inspirere andre i biblioteksverdenen, da man får en helt anderledes indsigt ved at deltage i konferencer som denne, end på skolebænken.

Læs også artiklen side 20.

¹ www.oclc.org/reports/2005perceptions.htm

Som en afsluttende opfordring til alle indenfor feltet leverede Poul Erlandsen denne punch line: "Throw off your policies and expose your collections!"